



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 49

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 15 ianuarie 2021

SUMAR

| <u>Nr.</u> | <u>Pagina</u> |
|--|---------------|
| DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE | |
| Decizia nr. 699 din 6 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice | 2–6 |
| DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI | |
| 48. — Decizie privind revocarea, la cerere, a domnului Ștefan-Andrei Cazacu din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Administrației Fondului pentru Mediu | 6 |
| 49. — Decizie privind exercitarea atribuțiilor președintelui Autorității pentru Administrarea Activelor Statului | 7 |
| 50. — Decizie privind eliberarea domnului Mironel Panțuroiu din funcția de secretar de stat la Ministerul Finanțelor | 7 |
| 51. — Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare, la cerere, de către doamna Oana-Marie Arat a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989 | 8 |
| 52. — Decizie privind numirea doamnei Oana-Marie Arat în funcția de consilier de stat în cadrul aparatului propriu de lucru al viceprim-ministrului | 8 |
| ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI | |
| 1. — Circulară privind rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în lei începând cu perioada de aplicare 24 decembrie 2020—23 ianuarie 2021 | 9 |
| 2. — Circulară privind nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României | 9 |
| ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE | |
| Decizia nr. 28 din 9 noiembrie 2020 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii) | 10–15 |

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 699

din 6 octombrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

| | |
|-------------------------|----------------------|
| Valer Dorneanu | — președinte |
| Cristian Deliorga | — judecător |
| Marian Enache | — judecător |
| Daniel Marius Morar | — judecător |
| Mona-Maria Pivniceru | — judecător |
| Gheorghe Stan | — judecător |
| Livia Doina Stanciu | — judecător |
| Elena-Simina Tănăsescu | — judecător |
| Varga Attila | — judecător |
| Patricia Marilena Ionea | — magistrat-asistent |

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.667/99/2016 și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 694D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile Emanoila Savin și Casa Județeană de Pensii Iași. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere art. 16 din Constituție, situațiile juridice înveredate de autoarea excepției, respectiv situația soțului supraviețuitor, pe de o parte, și situația concubinului, de cealaltă parte, fiind diferite. Pensia de urmaș reprezintă o măsură de protecție socială acordată persoanei care a dobândit calitatea de soț prin efectul căsătoriei, așa cum este recunoscută de Codul civil. În legislația română concubinajul nu este recunoscut ca o formă de conviețuire. Hotărârea din 1 aprilie 2008 a Curții de Justiție a Uniunii Europene, invocată de autoarea excepției, a analizat o altă situație, întrucât în legea germană se recunoștea uniunea consensuală înregistrată. De asemenea, într-o hotărâre recentă a aceleiași instanțe din 19 decembrie 2019 în cauza HC și Comisia Europeană, analizând o situație similară celei de față, Curtea a reținut că, în ceea ce privește pensia de urmaș, concubinii nu sunt într-o situație comparabilă cu cea a persoanelor căsătorite și a persoanelor care au încheiat o uniune înregistrată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 17 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.667/99/2016, **Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată, din oficiu, de instanța de judecată cu prilejul soluționării apelului formulat de Emanoila

Savin și Casa Județeană de Pensii Iași împotriva Sentinței civile nr. 1.174 din 12 iunie 2017, pronunțată de Tribunalul Iași în Dosarul nr. 7.667/99/2016, având ca obiect contestația formulată de Emanoila Savin împotriva deciziei de pensionare. Prin contestația formulată, contestatoarea a solicitat obligarea Casei Județene de Pensii Iași la acordarea pensiei de urmaș pe o perioadă nedeterminată, deși durata căsătoriei cu soțul decedat a fost mai mică de 10 ani, întrucât conviețuirea efectivă a fost de peste 20 de ani.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale susține, în esență, că dispozițiile art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 sunt contrare prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea de tratament și ale art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în măsura în care exclud perioada de concubinaj anterioară căsătoriei de la stabilirea dreptului la pensie de urmaș a soțului supraviețuitor. Astfel, consideră că normele de lege criticate reprezintă, din punct de vedere normativ, o ingerință legală în dreptul la libera exprimare manifestat prin opțiunea de conviețuire, instituind o inechitate de tratament între persoanele care au calitatea de soți, pe de o parte, și cei care se găsesc în relații de familie *de facto* (de concubinaj), de a beneficia de drepturile de urmaș. Legea română nu recunoaște concubinajul ca formă de conviețuire, art. 259 din Codul civil definind căsătoria ca „*uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie, încheiată în condițiile legii, în scopul de a întemeia o familie*”. Or, o uniune liberă ca cea a concubinajului are, practic, același scop ca și căsătoria, constând în acordarea de sprijin material, moral unul față de celălalt. Faptul că legiuitorul nu recunoaște existența unei astfel de uniuni nu poate justifica singur și prin el însuși o inechitate de tratament, cum este cea reținută de prevederile art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010.

6. Majoritatea statelor europene au legiferat concubinajul mai ales ca urmare a numărului mare de copii născuți din cupluri necăsătorite. Astfel, pe locul întâi se află Islanda cu 65% dintre copii proveniți din relații de concubinaj, urmată de Danemarca și Suedia cu 55%, în timp ce în Marea Britanie proporția este de 40%.

7. Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale arată că, în ultimii ani, concubinajul este forma modernă de conviețuire, preferată căsătoriei, deși în relația de concubinaj nu există drepturi și obligații de genul celor reglementate prin lege pentru căsătorie. Însă aceasta vizează doar pe concubini, întrucât copiii născuți în afara căsătoriei, respectiv dintr-o relație de concubinaj, se bucură de același regim de ocrotire ca orice copil din căsătorie. Legea prevede asimilarea copilului din afara căsătoriei cu cel din căsătorie. De asemenea, dispozițiile art. 315 din Codul de procedură civilă menționează concubinul printre persoanele care nu pot fi ascultate ca martori în procesul civil, fiind inclus în aceeași dispoziție alături de soț, fostul soț, logodnic, respectiv în categoria persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți. Or, apreciază că este discriminatoriu ca într-o anumită procedură aceste categorii să

fie situate pe poziții de similaritate, iar în ceea ce privește acordarea/recunoașterea unor drepturi să se aprecieze că acestea nu sunt în situații similare.

8. În susținerea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia invocă și cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 562 din 19 septembrie 2017, potrivit căreia nerecunoașterea dreptului de a refuza să dea declarații în calitate de martor persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceluia dintre soți aduce atingere art. 16 din Constituție, în condițiile în care art. 177 alin. (1) din Codul penal definește noțiunea de „membru de familie” prin includerea persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceluia dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc. Consideră că relevantă în considerentele deciziei menționate este similitudinea stabilită de Curtea Constituțională între relația de concubinaj cu relațiile dintre soți, fiind apreciate ca „relații asemănătoare”, neexistând nicio diferență relevantă între partenerii de viață căsătoriți și cei implicați într-o uniune consensuală.

9. Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale apreciază că, astfel cum legiuitorul penal a apreciat că nu există temei pentru ca aceste categorii de persoane ce intră în sfera noțiunii de „familie” să nu beneficieze de protecție penală similară cu cea acordată cuplurilor căsătorite, nu există niciun temei și nicio justificare obiectivă care să instituie diferența de tratament juridic, din perspectiva legii pensiilor și a asigurărilor sociale între persoanele căsătorite și persoanele care au stabilit legături asemănătoare aceluia dintre soți, cum este dreptul recunoscut exclusiv soțului supraviețuitor la pensie de urmaș.

10. Tot în susținerea excepției de neconstituționalitate, autoarea excepției invocă și prevederile art. 1 și art. 2 din Directiva 2000/78/CE a Consiliului de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, precum și cele reținute de Curtea de Justiție a Uniunii Europene prin Hotărârea din 1 aprilie 2008, pronunțată în Cauza C-267/06 *Tadao Maruko împotriva Versorgungsanstalt der deutschen Bühnen*, în sensul că refuzul de a acorda partenerilor de viață dreptul la pensia de urmaș reprezintă o discriminare directă bazată pe orientarea sexuală, dacă se presupune că soții supraviețuitori și partenerii de viață supraviețuitori se află într-o situație asemănătoare în ceea ce privește această pensie.

11. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, potrivit căreia:

— Art. 83: „*Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor, dacă susținătorul decedat era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.*”;

— Art. 85: „(1) *Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.*

(2) *În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumului pensiei de urmaș convenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.*”

15. Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale consideră că aceste texte de lege sunt contrare art. 16 alin. (1) din Constituție, referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, respectiv art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 fac parte din capitolul IV — „*Pensii*”, secțiunea a 5-a, care reglementează „*Pensia de urmaș*”. Aceasta este una dintre categoriile de pensii care se acordă în sistemul public de pensii, alături de pensia pentru limită de vârstă, pensia anticipată, pensia anticipată parțială și pensia de invaliditate.

17. În vederea obținerii unei pensii de urmaș, legiuitorul a prevăzut mai multe condiții. Astfel, așa cum se precizează chiar în art. 83 din Legea nr. 263/2010, este necesar ca susținătorul decedat să fi fost pensionar sau să fi îndeplinit condițiile pentru obținerea unei pensii.

18. O altă condiție privește calitatea persoanelor care pot solicita acordarea pensiei de urmaș, respectiv raporturile pe care le-au avut cu persoana decedată. În acest sens, legiuitorul a stabilit că de acest tip de pensie pot beneficia copiii, până la vârstele reglementate de art. 84 din aceeași lege, și soțul supraviețuitor. Premisa avută în vedere este aceea că persoana decedată, prin obligațiile ce rezultă din raporturile de familie, a avut rolul de „*susținător*” al familiei sale, iar dispariția sa afectează nivelul de trai al celor aflați în întreținerea sa. Astfel, se impune a fi amintit că, potrivit art. 48 alin. (1) din Constituție, părinții au dreptul și îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, iar potrivit art. 325 alin. (1) și (2) din Codul civil, soții sunt obligați să își acorde sprijin material reciproc și să contribuie, în raport cu mijloacele fiecăruia, la cheltuielile căsătoriei.

19. Cât privește condițiile în care soțul supraviețuitor poate beneficia de pensie de urmaș, Curtea reține că legea prevede acordarea acesteia dacă solicitantul a împlinit vârsta standard de pensionare și dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani. Dacă durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumului pensiei de urmaș convenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus (art. 83 din Legea nr. 263/2010).

20. În același timp însă, punând accentul pe dimensiunea socială a statului român, așa cum este aceasta consacrată în art. 1 alin. (3) din Constituție, cât și pe obligația de a asigura protecția persoanelor cu handicap, prevăzută de art. 50 din Legea fundamentală, legiuitorul a prevăzut că, în cazul în care soțul supraviețuitor este o persoană cu invaliditate de gradul I sau II, acesta are dreptul la pensie de urmaș dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an, indiferent de vârstă, iar în situația în care decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă soțul supraviețuitor nu realizează venituri lunare din activități dependente, aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II din Legea nr. 263/2010, ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu

brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, dreptul la pensie de urmaș nu este condiționat de durata căsătoriei (art. 86 din Legea nr. 263/2010).

21. Tot în vederea susținerii familiei rămase fără sprijinul financiar al unuia dintre soți, ca urmare a decesului acestuia, precum și în spiritul art. 49 din Constituție din care derivă obligația statului de a asigura protecția copiilor și a tinerilor, legiuitorul a prevăzut că soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare din activități dependente, aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II, sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat (art. 88 din Legea nr. 263/2010).

22. În situația în care soțul supraviețuitor nu îndeplinește condițiile referitoare la vârsta legală de pensionare și/sau durata minimă a căsniciei, prevăzută de art. 85 din Legea nr. 263/2010 — respectiv 10 ani —, nu este o persoană cu invaliditate de gradul I sau II și nici nu are copii în întreținere, în condițiile art. 88 din aceeași lege, legiuitorul a prevăzut acordarea unei pensii de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare din activități dependente, aflându-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II din Legea nr. 263/2010, sau dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat (art. 87 din Legea nr. 263/2010). Altfel spus, legiuitorul a instituit acordarea unui ajutor temporar pentru soțul supraviețuitor care are capacitate de muncă, nu a împlinit vârsta legală de pensionare și nu realizează venituri din activități dependente sau veniturile realizate sunt apreciate ca fiind mici. În aceeași ipoteză se încadrează și persoanele a căror căsnicie a avut o durată mai mică de 10 ani.

23. Așa cum reiese din motivarea excepției de neconstituționalitate, critica de neconstituționalitate este formulată pornind de la situația unor persoane de sex diferit, a căror căsnicie, cu o durată mai mică de 10 ani, a încetat ca urmare a decesului unuia dintre soți. Prin urmare, soțul supraviețuitor nu poate beneficia de pensie de urmaș decât pe o perioadă de 6 luni de la data decesului. Instanța de judecată, care a formulat excepția de neconstituționalitate, apreciază că soțul supraviețuitor este discriminat, întrucât nu este luată în calcul, în vederea acordării pensiei de urmaș, și perioada în care soții au trăit în concubinaj anterior căsătoriei și care poate fi asimilată, în opinia sa, relațiilor de familie.

24. Față de această critică, Curtea reține că, potrivit art. 48 alin. (1) din Constituție, „*familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.*” Așa cum s-a subliniat însă și în doctrină, noțiunea de familie este complexă, întrucât include atât o dimensiune morală și afectivă, cât și o dimensiune socială și una juridică, iar prevederile art. 26 alin. (1) din Constituție, care prevăd că „*autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată*” au în vedere toate aceste dimensiuni. Prin urmare, așa cum Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa, deși Constituția nu definește noțiunea de „viață familială”, este necesar să fie avute în vedere cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căreia noțiunea de „viață de familie”, apărută prin art. 8 din Convenție, nu este restrânsă doar la familiile bazate pe căsătorie și poate include alte relații *de facto* (a se vedea Hotărârea din 3 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Van der Heijden împotriva Olandei*, precitată). Cu alte cuvinte, există „viață de familie” și în cazul

unei relații de fapt echivalente căsătoriei. Pentru acest motiv, Curtea Constituțională a reținut că rațiunea reglementării dreptului de refuz al audierii ca martor subzistă și în cazul persoanelor care au relații asemănătoare acelor dintre soți ori au avut relații asemănătoare acelor dintre soți cu suspectul sau inculpatul, de vreme ce scopul substanțial al instituirii acestui drept îl reprezintă protecția „vieții de familie” având o importanță majoră în societate, indiferent de existența unei înregistrări formale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 562 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 837 din 23 octombrie 2017, paragraful 35).

25. Curtea apreciază însă că asimilarea relațiilor de concubinaj sub anumite aspecte cu relațiile dintre soți și protecția acordată acestora în respectul prevederilor constituționale ale art. 26 nu poate fi interpretată ca punând un semn de egalitate între situația persoanelor care au trăit în concubinaj și cea a persoanelor care au ales să se căsătorească. Legislația română reglementează căsătoria ca fiind acel cadru legal care creează o serie de drepturi și obligații reciproce între soți, prevăzute în detaliu în Codul civil. Acestea privesc atât dimensiunea afectivă, de respect și sprijin moral pe care o presupune căsătoria, dar și alegerea unuia dintre regimurile matrimoniale stabilite de lege și asumarea efectelor juridice ale acestuia, stabilirea locuinței familiei și a drepturilor și obligațiilor ce derivă din aceasta, precum și asumarea obligațiilor referitoare la cheltuielile căsătoriei. Consacrarea căsătoriei la nivelul Legii fundamentale ca fundament al familiei relevă opțiunea legiuitorului de a încuraja și oferi un statut special acesteia în raport cu alte forme de trai comun, așa cum este concubinajul.

26. Împrejurarea că realitatea socială relevă o creștere a numărului relațiilor de concubinaj în detrimentul căsătoriei nu poate fi considerat ca un argument suficient pentru a aprecia că este necesară egalizarea efectelor juridice ce derivă din cele două situații. Atât timp cât, potrivit legii aplicabile, două persoane au dreptul de a se căsători, dar nu o fac, înseamnă că aleg să își asume toate consecințele juridice care derivă din această opțiune, astfel că sunt libere de obligațiile ce revin soților, potrivit legii, dar acceptă și renunțarea la drepturile ce derivă din statutul marital.

27. Deși conferă un sens larg noțiunii de „*viață de familie*”, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat în jurisprudența sa, așa cum este Încheierea din 10 februarie 2011, pronunțată în Cauza *Korosidou contra Greciei*, paragraful 64, că, pe terenul articolului 12 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la căsătorie, căsătoria este în mod larg recunoscută ca oferind un statut și drepturi specifice celor care își asumă acest angajament. Protecția căsătoriei constituie, în principiu, un motiv important și legitim pentru a justifica o diferență de tratament între cuplurile căsătorite și cele necăsătorite. Căsătoria se caracterizează printr-un ansamblu de drepturi și obligații care se diferențiază în mod clar de situația unui bărbat și a unei femei care trăiesc împreună. De asemenea, Curtea a amintit că statele se bucură de o anumită marjă de apreciere în ceea ce privește stabilirea unei diferențe de tratament diferit între cuplurile căsătorite și cele necăsătorite, mai ales în ceea ce privește politica socială și fiscală, așa cum sunt materia impozitării, cea a pensiilor și a securității sociale.

28. Tot prin Încheierea din 10 februarie 2011, pronunțată în Cauza *Korosidou contra Greciei*, paragraful 70, Curtea de la Strasbourg a subliniat că efectele juridice ale unei căsătorii sau ale unui parteneriat civil prin care două persoane decid în mod expres și liber să se căsătorească disting acest tip de relație de alte forme de trai comun. Dincolo de durata sau caracterul solidar al relației, elementul determinant îl reprezintă existența unui angajament public, care este însoțit de o serie de drepturi

și obligații de ordin contractual. În același mod în care nu se poate face o analogie între cuplurile căsătorite sau aflate în parteneriat civil, pe de o parte, și cuplurile heterosexuale sau homosexuale în care membrii au ales să trăiască împreună fără a deveni soți sau parteneri civili, absența unui astfel de acord juridic constrângător între reclamanți face ca relația de coabitare, în pofida duratei sale lungi, să fie în mod fundamental diferită de cea existentă între soți sau parteneri civili. În concluzie, Curtea a apreciat că nu se poate vorbi de existența unei speranțe legitime a concubinului de a beneficia de pensie în urma decesului partenerului.

29. În același sens este și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care, prin Hotărârea din 19 decembrie 2019, pronunțată în Cauza C-460/18 P, paragraful 72 și următoarele, a reținut că, „deși sub anumite aspecte uniunile de fapt și uniunile legale, precum căsătoria, pot prezenta similitudini, acestea nu pot conduce neapărat la o asimilare între aceste două tipuri de uniune (Hotărârea din 15 aprilie 2010. Gualtieri/Comisia, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punctul 75). În fapt, o căsătorie se caracterizează printr-un formalism strict și creează drepturi și obligații reciproce între soți, de un nivel ridicat, printre care se numără obligațiile de asistență și de solidaritate. Pe de altă parte, legiuitorul Uniunii a extins în mod explicit aplicarea, în anumite condiții, a dispozițiilor statutului referitoare la persoanele căsătorite asupra persoanelor legate printr-o uniune consensuală înregistrată. Astfel, în sensul articolului 1d alineatul (1) al doilea paragraf din statut, uniunile consensuale sunt tratate în același mod ca și căsătoria, sub rezerva îndeplinirii tuturor condițiilor prevăzute la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din anexa VII la statut. Condițiile prevăzute la această dispoziție includ printre altele cerința ca cuplul să furnizeze un document oficial, recunoscut ca atare de un stat membru sau de orice autoritate competentă a unui stat membru, care să le ateste statutul de parteneri în cadrul unei uniuni consensuale și ca cuplul să nu aibă acces la căsătorie civilă într-un stat membru. Prin urmare, pentru ca o uniune consensuală înregistrată să fie asimilată căsătoriei în sensul statutului, această dispoziție impune ca funcționarul înregistrat ca partener stabil în cadrul unei uniuni consensuale să îndeplinească condițiile legale stabilite în dispoziția menționată. Rezultă din articolul 17 primul paragraf din anexa VIII la statut coroborat cu articolul 1d alineatul (1) al doilea paragraf din acesta că, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute în această dispoziție, un partener în cadrul unei uniuni consensuale poate pretinde beneficiul pensiei de urmaș în urma decesului partenerului său. Pe de altă parte, o uniune de fapt, precum concubinajul, nu respectă aceste caracteristici în măsura în care [...] nu face în principiu obiectul unui statut fixat prin lege.”

30. Prin aceeași hotărâre, paragrafele 87 și următoarele, Curtea de la Luxembourg a reținut că „cerința unei durate minime a căsătoriei la data decesului urmărește evitarea situației în care aceasta ar fi doar un pact asupra unei succesiuni viitoare, motivată mai mult de considerații financiare decât de un proiect de viață în comun. Această condiție privind durata permite, printre altele, combaterea fraudei. Trebuie amintit că principiul interzicerii fraudei și a abuzului de drept constituie un principiu general al dreptului Uniunii, a cărui respectare se impune justițiabililor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 februarie 2018, *Altun și alții*, C-359/16, EU:C:2018:63, punctul 49, precum și jurisprudența citată). Prin urmare, trebuie să se constate că, pentru a combate abuzurile și chiar fraudă, legiuitorul Uniunii dispune de o marjă de apreciere în stabilirea

dreptului la o pensie de urmaș. În speță, condiția potrivit căreia căsătoria trebuie să fi durat cel puțin un an pentru ca soțul supraviețuitor să beneficieze de pensia de urmaș vizează să asigure realitatea și stabilitatea relațiilor dintre persoanele în cauză. O astfel de condiție nu pare a fi discriminatorie sau vădit inadecvată în raport cu obiectivul pensiei de urmaș.”

31. Revenind la situația specifică pusă în vedere de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, în calitate de autor al prezentei excepții de neconstituționalitate, Curtea reține că aceasta se particularizează prin faptul că persoana care solicită dreptul la pensie de urmaș a fost căsătorită cu cel decedat, iar înainte de căsătorie au trăit împreună o perioadă mai lungă, astfel că se ridică problema dacă, prin încheierea căsătoriei, și perioada anterioară poate fi asimilată acesteia astfel încât să dea naștere unor drepturi similare.

32. Pentru a răspunde acestei întrebări, Curtea amintește că, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, legiuitorul se bucură de competența exclusivă de a stabili criteriile și condițiile de acordare a pensiilor, dacă prin instituirea tratamentelor juridice diferențiate nu distinge în cadrul categoriei persoanelor care se află în situații identice (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007 și Decizia nr. 933 din 14 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 22 ianuarie 2007).

33. Așa cum s-a reținut și mai sus, acordarea pensiei de urmaș este condiționată de calitatea de copil sau soț al celui decedat. Cât privește acordarea pensiei doar soțului supraviețuitor și nu persoanelor care au trăit în fapt cu cel decedat, legiuitorul a avut în vedere protejarea și încurajarea relațiilor stabile și continue întemeiate pe căsătorie. În acest sens, Curtea observă faptul că legiuitorul a condiționat acordarea pensiei de urmaș de o durată de cel puțin 10 ani a căsătoriei, fapt ce exprimă nu doar o determinare obiectivă, ce ține de resursele financiare ale statului care influențează stabilirea criteriilor și limitelor de acordare a drepturilor de asigurări sociale, dar și intenția de a proteja viața de familie întemeiată pe căsătorie. Or, așa cum reiese și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și cea a Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene, legiuitorul național se bucură de libertatea de a stabili reglementări prin care să susțină relațiile de familie întemeiate pe căsătorie și care conferă drepturi specifice soților.

34. Curtea apreciază că, în măsura în care ar încuraja asimilarea relațiilor de concubinaj relațiilor dintre soți în vederea stabilirii dreptului la pensie de urmaș, legiuitorul ar relativiza importanța cerinței referitoare la durata căsătoriei, fragilizând protecția acordată acestei instituții. Astfel, soțul supraviețuitor ar putea folosi perioada în care a trăit cu fostul soț înainte de căsătorie pentru a reduce, în fapt, numărul de ani de căsătorie necesari obținerii pensiei de urmaș, acesta devenind o condiție derizorie.

35. În plus, Curtea consideră că, dacă ar admite că numărul de ani de căsătorie prevăzut de lege pentru a obține pensia de urmaș poate fi complinit prin adăugarea perioadei trăite împreună în afara căsătoriei, instanța de contencios constituțional s-ar substitui, cu încălcarea principiului separației puterilor în stat, legiuitorului, care, așa cum s-a arătat mai sus, se bucură de competența exclusivă de a reglementa condițiile de acordare a drepturilor de asigurări sociale ținând cont atât de valorile sociale protejate, cât și de resursele financiare disponibile.

36. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.667/99/2016 și constată că dispozițiile art. 83 și art. 85 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind revocarea, la cerere, a domnului Ștefan-Andrei Cazacu
din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat,
al Administrației Fondului pentru Mediu**

Având în vedere Cererea domnului Ștefan-Andrei Cazacu, înregistrată la Administrația Fondului pentru Mediu cu nr. 01/CSA din 4 ianuarie 2021, precum și propunerea ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 30.014 din 13 ianuarie 2021, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/743/DC din 13 ianuarie 2021,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 4 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Ștefan-Andrei Cazacu se revocă, la cerere, din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Administrației Fondului pentru Mediu.

Art. 2. — Începând cu data prevăzută la art. 1, domnul Ion Vasile, vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Administrației Fondului pentru Mediu, exercită atribuțiile președintelui Administrației Fondului pentru Mediu până la numirea conducătorului instituției publice, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Dragoș Condrea

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind exercitarea atribuțiilor președintelui Autorității
pentru Administrarea Activelor Statului**

În temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Claudiu Constantin Năstasă, vicepreședinte al Autorității pentru Administrarea Activelor Statului, exercită atribuțiile președintelui Autorității pentru Administrarea Activelor Statului până la numirea conducătorului instituției publice, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Dragoș Condrea

București, 15 ianuarie 2021.

Nr. 49.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind eliberarea domnului Mironel Panțuroiu din funcția
de secretar de stat la Ministerul Finanțelor**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Mironel Panțuroiu se eliberează din funcția de secretar de stat la Ministerul Finanțelor.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Dragoș Condrea

București, 15 ianuarie 2021.

Nr. 50.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar,
prin detașare, la cerere, de către doamna Oana-Marie Arat
a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari
publici de secretar general adjunct al Secretariatului de stat
pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva
regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989**

Având în vedere Cererea doamnei Oana-Marie Arat, înregistrată la Secretariatul de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989 cu nr. 18/565 din 14 ianuarie 2021,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. b) și f), art. 505 alin. (5), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, la cerere, de către doamna Oana-Marie Arat a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989.

(2) Doamna Oana-Marie Arat predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Dragoș Condrea

București, 15 ianuarie 2021.
Nr. 51.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind numirea doamnei Oana-Marie Arat în funcția de
consilier de stat în cadrul aparatului propriu de lucru al
viceprim-ministrului**

Având în vedere propunerea domnului Ilie-Dan Barna, viceprim-ministru, în temeiul art. 19, 21, 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Oana-Marie Arat se numește în funcția de consilier de stat în cadrul aparatului propriu de lucru al viceprim-ministrului.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Dragoș Condrea

București, 15 ianuarie 2021.
Nr. 52.

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CIRCULARĂ

privind rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în lei începând cu perioada de aplicare 24 decembrie 2020—23 ianuarie 2021

În baza dispozițiilor art. 5 și art. 8 alin. (3) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

în aplicarea prevederilor art. 15—17 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 6/2002 privind regimul rezervelor minime obligatorii, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României h o t ă r ă ș t e:

Începând cu perioada de aplicare 24 decembrie 2020—23 ianuarie 2021, rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în lei este de 0,10% pe an.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 13 ianuarie 2021.
Nr. 1.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CIRCULARĂ

privind nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României

Având în vedere prevederile Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu completările ulterioare, ale Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României din data de 15 ianuarie 2021,

Banca Națională a României h o t ă r ă ș t e:

Începând cu data de 18 ianuarie 2021, nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României este de 1,25% pe an.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 15 ianuarie 2021.
Nr. 2.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 28

din 9 noiembrie 2020

Dosar nr. 2.458/1/2020

| | |
|--|--|
| Corina-Alina Corbu | — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului |
| Laura-Mihaela Ivanovici Marian Budă | — președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile |
| Angelica Denisa Stănișor | — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal |
| Daniel Grădinaru Bianca Elena Țândărescu Mihaela Tăbărcă Carmen Elena Popoiag Valentin Mitea Mioara Iolanda Grecu Eugenia Pușcașiu Lavinia Dascălu Cristina Petronela Văleanu Iuliana Măiereanu | — președintele Secției penale — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Adrian Remus Ghiculescu | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Adriana Florina Secrețeanu | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Carmen Maria Ilie | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Daniel Gheorghe Severin | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Mariana Constantinescu | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Liliana Vișan | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Mona Magdalena Baciu | — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal |
| Eugenia Voicheci | — judecător la Secția a II-a civilă |
| Ruxandra Monica Duță | — judecător la Secția a II-a civilă |
| Rodica Aida Popa Ștefan Pistol | — judecător la Secția penală — judecător la Secția penală |

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.458/1/2020 este constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (3) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (Regulamentul).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Antonia Eleonora Constantin.

4. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București.

6. Magistratul-asistent referă cu privire la obiectul recursului în interesul legii, precum și cu privire la faptul că la dosar au fost depuse hotărâri definitive contradictorii pronunțate de instanțele judecătorești, raportul întocmit de judecătorii-raportori, opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și punctul de vedere al Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

7. Constatând că nu există chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general asupra recursului în interesul legii.

8. Doamna procuror Antonia Eleonora Constantin, rezumând orientările jurisprudențiale identificate de titularul sesizării, arată că, ulterior formulării recursului în interesul legii, a intervenit o modificare legislativă a normei supuse interpretării, prin Legea nr. 210/2020 pentru modificarea Legii nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, care a soluționat disputa jurisprudențială. Totodată, prin norma tranzitorie cuprinsă în art. II, a fost reglementată și problema legii aplicabile proceselor aflate în curs, astfel încât nu mai există premisele dezvoltării unei practici neunitare. Pentru aceste argumente, invocând și considerentele Deciziei nr. 16 din 18 septembrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 924 din 24 noiembrie 2017, a solicitat respingerea recursului în interesul legii.

9. Doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,
deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

10. La data de 14 septembrie 2020, Colegiul de conducere al Curții de Apel București a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea recursului în interesul legii vizând următoarea problemă de drept: *interpretarea și aplicarea prevederilor art. 17 din Legea nr. 136/2020 privind instituirea*

unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic (Legea nr. 136/2020), în sensul de a se stabili instanța competentă din punct de vedere material procesual de a soluționa apelul declarat împotriva sentinței pronunțate de judecătoria în litigiile având ca obiect anularea deciziilor de instituire a carantinei emise de direcția de sănătate publică.

11. Recursul în interesul legii a fost înregistrat la Înalta Curte de Casație și Justiție la 16 septembrie 2020, formându-se Dosarul nr. 2.458/1/2020, cu termen de soluționare la 9 noiembrie 2020.

II. Obiectul recursului în interesul legii

12. Din cuprinsul recursului în interesul legii, declarat, potrivit prevederilor art. 514 din Codul de procedură civilă, de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, rezultă că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce privește modul de interpretare a prevederilor art. 17 din Legea nr. 136/2020, în ipoteza acțiunilor având ca obiect anularea deciziilor de instituire a carantinei emise de direcțiile de sănătate publică, problema fiind aceea dacă apelul declarat împotriva sentinței pronunțate de judecătoria este de competența materială procesuală a secției civile sau a secției de contencios administrativ și fiscal din cadrul tribunalului.

III. Prevederile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să interpreteze, în vederea aplicării unitare, următoarele prevederi legale:

13. *Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic* — forma în vigoare la data sesizării

Art. 17. — „(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept sau interes legitim printr-un act administrativ individual emis potrivit art. 7 sau art. 8 alin. (4) poate introduce, în termen de cel mult 24 de ore de la data comunicării deciziei direcției de sănătate publică, acțiune la judecătoria în a cărei circumscripție domiciliară sau își are reședința ori la judecătoria în a cărei circumscripție este situat spațiul sau unitatea sanitară în care este carantinată sau, după caz, izolată potrivit art. 7 sau art. 8 alin. (4), solicitând anularea actului administrativ contestat, revizuirea sau încetarea măsurii. Cererile sunt scutite de plata taxei judiciare de timbru.

(2) Judecarea cererilor prevăzute la alin. (1) se face de urgență și cu precădere, în termen de cel mult 48 de ore, dispozițiile art. 200 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind aplicabile.

(3) Părțile vor fi citate potrivit dispozițiilor privind citarea în procesele urgente, astfel încât să se asigure respectarea termenului de judecată prevăzut la alin. (2), asistența juridică a persoanei fiind obligatorie.

(4) Dispozițiile art. 15 alin. (13)—(16) se aplică în mod corespunzător.

(5) Instanța poate amâna pronunțarea cu cel mult 24 de ore, iar redactarea hotărârii se face în aceeași zi.

(6) Până la pronunțarea hotărârii instanței, persoana în cauză va fi monitorizată de către medic, zilnic sau când situația o impune.

(7) Hotărârea primei instanțe este executorie și poate fi atacată cu apel în termen de două zile de la comunicare.

(8) Apelul se soluționează într-un termen ce nu va depăși 24 de ore de la data sesizării instanței, prevederile alin. (5) aplicându-se în mod corespunzător.

(9) Dacă instanța de fond dispune anularea actului administrativ, măsura contestată încetează de la pronunțare, iar

persoana în cauză are dreptul de a părăsi imediat spațiul sau unitatea în care a fost carantinată sau, după caz, izolată.

(10) Comunicarea actelor de procedură, inclusiv înregistrarea acțiunii, se realizează în format și prin mijloace electronice.”

14. *Legea nr. 210/2020 pentru modificarea Legii nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic*

Art. I. — „Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 18 iulie 2020, se modifică după cum urmează: (...)

3. La articolul 17, alineatul (8) va avea următorul cuprins:

«(8) Apelul se soluționează de secția civilă a tribunalului într-un termen ce nu va depăși 24 de ore de la data sesizării instanței, prevederile alin. (5) aplicându-se în mod corespunzător.»

Art. II. — „Dispozițiile prezentei legi sunt aplicabile și proceselor în curs de soluționare la data intrării în vigoare a acesteia. Dosarele se trimit, de urgență, pe cale administrativă, secțiilor devenite competente să le judece potrivit prezentei legi.”

IV. Examenul jurisprudențial

15. Colegiul de conducere al Curții de Apel București a identificat existența a două orientări jurisprudențiale distincte în această problemă de drept.

16. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială, s-a considerat că secția civilă din cadrul tribunalului este competentă să soluționeze apelul declarat împotriva sentinței pronunțate de judecătoria, în cauzele având ca obiect anularea deciziei emise de direcția de sănătate publică de instituire a măsurii carantinei în privința reclamantului.

17. În susținerea acestei opinii s-a arătat că Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 554/2004*), definește, prin norme cu caracter special, la art. 2 alin. (1) lit. g), noțiunea de instanță de contencios administrativ, ca fiind „Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel și tribunalele administrativ-fiscale”. Așadar, în accepțiunea legiuitorului organic, prin instanță de contencios administrativ se înțelege o instanță de nivelul ierarhic al tribunalelor, al curților de apel și al instanței supreme. Așadar, judecătoria nu reprezintă instanță de contencios administrativ, în sensul Legii nr. 554/2004. Tribunalul, fie cel specializat, fie prin secția sa specializată, deși reprezintă instanță de contencios administrativ, potrivit art. 10 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, are competență de judecată în această materie doar în primă instanță, iar calea de atac specifică materiei — recursul — revine în competența de judecată a secției specializate din cadrul curții de apel.

18. În ceea ce privește competența materială procesuală de soluționare a căii de atac a apelului într-o acțiune privind executarea silită a unui act administrativ fiscal individual (contestație la executare silită în materie fiscală), Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a pronunțat Decizia nr. 18 din 3 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 26 iulie 2019 (*Decizia nr. 18 din 3 iunie 2019*), prin care a statuat următoarele: „În interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 714 și art. 95 din Codul de procedură civilă, secțiile civile ale tribunalelor sunt competente funcțional să soluționeze apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoria asupra contestațiilor formulate împotriva executărilor silite pornite în temeiul dispozițiilor art. 260 din

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.”

19. S-a apreciat că, în problema de drept pendinte, este aplicabilă, prin analogie, Decizia nr. 18 din 3 iunie 2019.

20. Astfel, situațiile în care secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului judecă în calea de atac rezultă din norme de procedură exprese, cu caracter special, potrivit cărora anumite categorii de acțiuni, chiar dacă presupun controlul legalității unor acte administrative individuale, sunt de competența în primă instanță a judecătorei, iar calea de atac ce poate fi declarată împotriva sentinței judecătorei revine spre competență secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, cum este cazul situației speciale, derogatorii de la normele de competență în materie de contencios administrativ și de la regimul căilor de atac, al plângerii contravenționale pentru care legiuitorul, prin art. 34 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*), a stabilit expres că *„Dacă prin lege nu se prevede altfel, hotărârea prin care s-a soluționat plângerea poate fi atacată numai cu apel. Apelul se soluționează de secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului. (...)”*, dar și al prevederii art. 67 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, derogatorii de la normele de competență în materie de contencios administrativ, potrivit căreia *„Recursul se judecă în termen de 30 de zile de la înregistrarea sa, de către tribunalul — secția de contencios administrativ — în a cărui circumscripție se află judecătoria a cărei hotărâre este atacată.”*

21. Astfel de ipoteze normative se circumscriu art. 5 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, care prevede că *„Nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară.”*

22. Or, în categoria actelor administrative avute în vedere de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 se includ și deciziile cu caracter individual de carantină a persoanei, respectiv de prelungire a izolării, legiuitorul calificându-le în mod expres prin art. 17 alin. (1) din Legea nr. 136/2020 ca acte administrative; totodată, în privința acestor acte administrative individuale, legiuitorul a ales să instituie o procedură judiciară derogatorie de la calea contenciosului administrativ. Prin urmare, litigiile având ca obiect controlul instanțelor judecătorești asupra legalității actelor administrative individuale avute în vedere de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 136/2020 nu se încadrează în noțiunea de contencios administrativ, în sensul definiției legale de la art. 2 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 554/2004, întrucât activitatea de soluționare a cererii de chemare în judecată nu revine unei instanțe de contencios administrativ, ci a fost dată de legiuitor în competența de judecată în primă instanță a judecătorei.

23. Un alt argument reiese și din faptul că în domeniul contenciosului administrativ, potrivit Legii nr. 554/2004, calea de atac specifică este recursul. Considerentele nr. 47 și 56, expuse de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în Decizia nr. 17 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 930 din 27 noiembrie 2017 (*Decizia nr. 17 din 18 septembrie 2017*), sunt edificatoare în această privință.

24. Prin urmare, reținând și aceste considerente ale instanței supreme, s-a apreciat că opțiunea legiuitorului pentru calea de atac a apelului, prevăzută de art. 17 alin. (7) și (8) din Legea nr. 136/2020, reprezintă încă un argument pentru a conchide în

sensul că acțiunea persoanei pretins vătămate de anulare a deciziei cu caracter individual de carantină sau a deciziei de prelungire a izolării declanșează o procedură judiciară ce derogă, sub aspectul competenței de primă instanță și al căii de atac, de la normele speciale din materia contenciosului administrativ.

25. De altfel, legiuitorul, la edictarea Legii nr. 136/2020, atunci când a dorit să supună competenței instanțelor de contencios administrativ controlul legalității altor acte administrative emise pe tărâmul acestei legi, a indicat în mod expres acest lucru, ca în situația acțiunilor în anulare reglementate de art. 15 și art. 19 din lege.

26. A fost invocat și considerentul nr. 74 din Decizia nr. 14 din 5 martie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 12 aprilie 2018, potrivit căruia: *„74. De altfel, se poate ajunge la concluzia că, în această procedură specială, calea de atac împotriva hotărârii prin care se soluționează plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a abaterilor este apelul, prin analogie cu alte proceduri speciale, în care, deși actul atacat în justiție este unul administrativ, legea specială prevede calea de atac a apelului, dar nu la o instanță de contencios administrativ.”*

27. În fine, art. 2 din Legea nr. 136/2020 dispune că *„Măsurile prevăzute de prezenta lege se dispun și se aplică în situațiile prevăzute la art. 1, exclusiv pentru apărarea sănătății publice, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor și a ordinii publice. Toate măsurile dispuse în baza prezentei legi vor fi proporționale cu situația care le-a determinat, limitate în timp la aceasta și aplicate în mod nediscriminatoriu.”*

28. Astfel, o componentă importantă a reglementării o constituie atenția legiuitorului pentru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, urmărindu-se existența unui just echilibru între interesul general al societății/comunității vizând sănătatea publică și interesul individual de a nu interveni limitarea libertății de circulație, în anumite situații a dreptului la viață intimă, familială și privată, și chiar a libertății individuale, de manieră disproporționată.

29. Se poate deduce și că legiuitorul a conferit unei instanțe civile atribuția de verificare a măsurii în care sunt respectate drepturi și libertăți fundamentale, iar nu celei specializate în contenciosul administrativ.

30. Instanțele care au îmbrățișat această opinie au avut în vedere și existența proiectului de modificare a Legii nr. 136/2020, în sensul stabilirii competenței instanțelor civile în soluționarea căii de atac a apelului împotriva hotărârilor pronunțate de judecătore, potrivit art. 7.

31. Astfel, în cuprinsul expunerii de motive se menționează: *„Intenția legiuitorului în cazul procedurilor prevăzute la art. 17 a fost de a oferi un larg acces la justiție tuturor persoanelor afectate de aceste măsuri atât în primă instanță, motiv pentru care a fost stabilită judecătoria ca instanță competentă, cât și în calea de atac, motiv pentru care s-a stabilit că apelul care este devolutiv și deci permite reanalizarea cauzei sub toate aspectele ei, nu doar pentru motive de nelegalitate, este calea de atac de urmat.”*

Calea de atac a apelului este cea de drept comun în cadrul codului de procedură civilă și se analizează, cu caracter general, de secțiile civile ale instanțelor de control judiciar. În acest context, trebuie precizat că, atât în primă instanță cât și în apel, instanța competentă este cea civilă, această soluție fiind în concordanță cu practica legislativă în materii speciale care presupun urgența, cum este de exemplu materia electorală, cât

și cu necesitatea asigurării unei protecții efective a drepturilor fundamentale.”

32. În concluzie, în lipsa unei norme legale exprese, care să confere secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului competența materială procesuală de soluționare a apelului reglementat de art. 17 alin. (7) și (8) din Legea nr. 136/2020, această competență, în calea de atac, revine secției civile a tribunalului.

33. În sensul acestei orientări jurisprudențiale s-au depus hotărâri judecătorești relevante.

34. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a arătat că secția de contencios administrativ și fiscal din cadrul tribunalului este competentă să soluționeze apelul declarat împotriva sentinței pronunțate de judecătorie în cauzele având ca obiect anularea deciziei emise de direcția de sănătate publică de instituire a măsurii carantinei în privința reclamantului.

35. În susținerea acestei soluții s-a susținut că, în astfel de spețe, obiectul litigiului, constând în anularea actului reprezentat de decizia de carantinare a apelanților și natura litigiului, rezultată din raportul juridic generat de actul contestat, se încadrează în noțiunea de „act administrativ”, respectiv în cea de „contencios administrativ”, în raport cu dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c) și f) din Legea nr. 554/2004.

36. De altfel, chiar în Legea nr. 136/2020, lege organică, actele emise în aplicarea sa sunt calificate drept acte administrative (cu caracter normativ sau individual), iar potrivit dispozițiilor art. 17, persoana vătămată într-un drept sau interes legitim printr-un act administrativ individual emis în condițiile legii poate solicita anularea actului administrativ contestat, revizuirea sau încetarea măsurii.

37. În consecință, față de dispozițiile Legii nr. 554/2004, care reprezintă cadrul general în materia competenței soluționării litigiilor de contencios administrativ (și care la rândul ei, reprezintă o aplicare a regulii din art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă), Legea nr. 136/2020 este o normă specială prin care s-a stabilit altfel în privința competenței în primă instanță, așa cum dispune art. 10 din Legea nr. 554/2004.

38. Atribuirea de către legiuitor a competenței în primă instanță judecătorești, în baza atribuțiilor constituționale care îi revin și cu respectarea normelor generale, nu schimbă natura litigiului.

39. În consecință, natura actului și obiectul litigiului, reglementate expres de lege, converg către stabilirea unei competențe speciale în materia contenciosului administrativ, în favoarea judecătorești în primă instanță, iar această competență se păstrează și în calea de atac.

40. Sub aspectul competenței este irelevantă natura dreptului ocrotit, în condițiile în care atât Constituția, cât și celelalte acte normative subsecvente, a căror interpretare se impune a fi realizată prin prisma Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, stabilesc că toate drepturile civile pot forma obiectul unor acte administrative generatoare de raporturi de autoritate publică.

41. Prin urmare, tribunalele administrativ-fiscale soluționează litigiile privind actele administrative în fond, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

42. Un astfel de act normativ este Legea nr. 136/2020, ce reglementează prin dispozițiile art. 16 alin. (1) și art. 17 alin. (1) competența materială a judecătoriilor pentru soluționarea acțiunilor în anularea actului administrativ individual, iar prin art. 17 alin. (7) și (8) calea de atac a apelului împotriva hotărârii judecătorești pronunțate de judecătorie.

43. Este adevărat că legiuitorul nu a indicat, în mod explicit, instanța căreia îi revine competența de soluționare a căii de

atac, însă fiind vorba despre o acțiune în anularea unui act administrativ, singura concluzie ce poate fi acceptată este că ea aparține instanțelor de control judiciar din aceeași materie, a contenciosului administrativ, pentru respectarea principiului specializării judecătorului, chestiune de ordine publică, astfel cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 924 din 24 noiembrie 2017 (*Decizia nr. 16 din 18 septembrie 2017*).

44. Nu s-ar putea admite că, atunci când a stabilit competența curții de apel pentru soluționarea acțiunii în anularea actelor administrative cu caracter normativ, legiuitorul a avut în vedere instanța de contencios administrativ, iar atunci când a prevăzut competența tribunalului pentru soluționarea căii de atac, s-a raportat la instanța civilă, întrucât nu există nicio rațiune pentru o asemenea distincție.

45. Caracterul de act administrativ al deciziei de instituire a carantinei este dat și de instituția emitentă — direcția de sănătate publică județeană, care se încadrează în definiția dată de art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 554/2004 autorității publice.

46. În privința căii de atac s-a invocat Decizia nr. 16 din 18 septembrie 2017, prin care s-a reținut că: „80. (...) în materia contenciosului administrativ calea de atac de reformare specifică și unică împotriva hotărârii primei instanțe este recursul, apelul fiind reglementat, cu titlu de excepție, numai în materia executării silite, potrivit art. 25 din Legea nr. 554/2004.” Rezultă deci că există și excepții de la regula căii de atac a recursului, iar Legea nr. 136/2020 reglementează o asemenea excepție.

47. De asemenea s-au invocat și considerentele Deciziei nr. 18 din 3 iunie 2019, prin care instanța supremă a reținut că revine secțiilor civile ale tribunalelor competența de a soluționa apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii asupra contestațiilor formulate împotriva executărilor silite pornite în temeiul dispozițiilor art. 260 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, întrucât actul de executare contestat nu era un act administrativ tipic sau asimilat.

48. Așadar, ori de câte ori judecătoria judecă în primă instanță, în temeiul legii, o cauză de contencios administrativ (cauză în care conflictul s-a născut din emiterea unui act administrativ și cel puțin una dintre părți este o autoritate publică), calea de atac prevăzută de lege formulată împotriva hotărârii pronunțate de judecătorie revine, în afară de situația expresă în care legea prevede altfel, spre competență secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului.

49. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost depuse hotărâri judecătorești.

V. Jurisprudența Curții Constituționale

50. În urma verificărilor efectuate se constată că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 136/2020.

VI. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel București

51. Colegiul de conducere al Curții de Apel București, în cuprinsul sesizării, nu și-a exprimat punctul de vedere asupra problemei de drept ce face obiectul recursului în interesul legii.

VII. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

52. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București

este inadmisibil, întrucât problema de drept aflată în discuție a fost soluționată pe cale legislativă.

53. Astfel, ulterior declarării recursului în interesul legii, prin art. I pct. 3 din Legea nr. 210/2020, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 884 din 28 septembrie 2020, s-a modificat art. 17 alin. (8) din Legea nr. 136/2020, prevăzându-se că apelul se soluționează de secția civilă a tribunalului, iar prin art. II din Legea nr. 210/2020 s-a prevăzut că dispozițiile acestei legi sunt aplicabile și proceselor în curs de soluționare la data intrării sale în vigoare.

VIII. **Opinia exprimată de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție**

54. Opinia exprimată a fost în sensul că recursul în interesul legii care face obiectul Dosarului nr. 2.458/1/2020 este inadmisibil în raport cu modificările aduse dispozițiilor legale care au generat jurisprudența contradictorie a instanțelor judecătorești.

55. Au fost invocate și dispozițiile art. 518 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora *decizia în interesul legii își încetează aplicabilitatea la data modificării, abrogării sau constatării neconstituționalității dispoziției legale care a făcut obiectul interpretării*, față de care soluționarea recursului în interesul legii ar presupune pronunțarea unei decizii neviabile, inapte să producă efectul juridic scontat.

IX. **Opinia judecătorilor-raportori**

56. Judecătorii-raportori au constatat că problema de drept care a generat practică neunitară a fost rezolvată prin intervenția legiuitorului care, prin adoptarea Legii nr. 210/2020, a stabilit, în mod expres, că apelul se soluționează de secția civilă a tribunalului. Pentru acest motiv au propus respingerea, ca inadmisibil, a recursului în interesul legii.

X. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

57. Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

Asupra admisibilității recursului în interesul legii

58. Potrivit dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, „Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

59. Art. 515 din Codul de procedură civilă prevede că „Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

60. Textele de lege sus-arătate stabilesc mecanismul, scopul și condițiile de admisibilitate, determinând totodată aria restrictivă a examinării pe care o face instanța în soluționarea recursului în interesul legii. Așa cum rezultă, de altfel, și din dispozițiile constituționale, respectiv din art. 126 alin. (3) din Constituția României, unicul și fundamentalul scop al recursului în interesul legii este acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești.

61. Obiectul sesizării, în cadrul acestui mecanism de unificare a practicii judiciare, nu poate privi decât una sau mai multe dispoziții legale care au fost interpretate în mod diferit, așadar o problemă de drept soluționată neunitar de instanțele

judecătorești. Premisele recursului în interesul legii sunt acelea că o prevedere legală conține reglementări îndoielnice, lacunare ori neclare, necesar a fi lămurite sub aspectul interpretării, pentru înlăturarea unei aplicări neunitare a acesteia.

62. Verificarea condițiilor de admisibilitate implică, așadar, examinarea îndeplinirii cumulative a condițiilor formale sau de fond, prevăzute de textele de lege sus-evocate.

63. Sub aspectul titularului dreptului de a formula recursul în interesul legii, art. 514 din Codul de procedură civilă indică limitativ subiecții care au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești, respectiv procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel și Avocatul Poporului; cum sesizarea analizată a fost formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, care se regăsește printre titularii dreptului de sesizare prevăzuți de norma legală, această primă condiție este îndeplinită.

64. Cerința de ordin formal, care presupune dovada că problema de drept care formează obiectul sesizării a fost soluționată în mod diferit, prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii de sesizare, se constată, de asemenea, a fi îndeplinită, având în vedere jurisprudența anexată sesizării, ilustrată prin hotărâri judecătorești definitive, din care rezultă că practica neunitară se identifică la nivelul mai multor curți de apel din țară.

65. O ultimă cerință ce se impune a fi verificată se referă la obiectul recursului în interesul legii, în sensul că acesta trebuie să se circumscrie dispozițiilor art. 515 din Codul de procedură civilă, respectiv să privească probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești.

66. Această din urmă condiție trebuie analizată și din perspectiva scopului reglementării recursului în interesul legii, care, conform art. 514 din Codul de procedură civilă, este reprezentat de asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii.

67. Premisa declanșării mecanismului de unificare a practicii judiciare, reprezentat de recursul în interesul legii, sub acest aspect, constă în existența unei practici judiciare neunitare la momentul sesizării, cu tendințe de perpetuare și acutizare pe viitor, în lipsa intervenției instanței supreme prin acest mijloc procedural.

68. Hotărârile judecătorești definitive, anexate memoriului de recurs, deși într-un număr relativ redus, conturează existența unei practici judiciare neunitare, legată de modul de interpretare a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 136/2020, sub aspectul instanței competente material să soluționeze apelurile declarate împotriva sentințelor pronunțate de judecătorii asupra acțiunilor având ca obiect anularea deciziilor de instituire a carantinei emise de direcțiile de sănătate publică. Chestiunea competenței materiale în soluționarea acestor cereri de apel a fost tranșată diferit, pe calea regulatorului de competență, o parte dintre aceste hotărâri stabilind competența de soluționare, în calea de atac, în favoarea secției civile din cadrul tribunalului, iar altele, în favoarea secției/completului de contencios administrative și fiscal din cadrul tribunalului.

69. La data sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, 16 septembrie 2020, cu soluționarea recursului în interesul legii, potrivit verificărilor proprii, proiectul de modificare a Legii nr. 136/2020 — la care se face trimitere și în cuprinsul actului de sesizare — cuprindea și modificarea dispozițiilor art. 17 alin. (8), fusesse adoptat de Parlament și trimis, spre promulgare, Președintelui României, la 7 septembrie 2020.

70. Ulterior sesizării de față, dispozițiile legale care au generat practică neunitară au fost modificate prin Legea nr. 210/2020 pentru modificarea Legii nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 28 septembrie 2020, și, în temeiul art. III din această lege, a fost republicată Legea nr. 136/2020, în același număr al Monitorului Oficial al României, Partea I.

71. Astfel, art. I pct. 3 din Legea nr. 210/2020 prevede că art. 17 alin. (8) din Legea nr. 136/2020 se modifică și va avea următorul cuprins: „Apelul se soluționează de secția civilă a tribunalului într-un termen ce nu va depăși 24 de ore de la data sesizării instanței, prevederile alin. (5) aplicându-se în mod corespunzător”.

72. De asemenea, art. II din același act normativ prevede că „Dispozițiile prezentei legi sunt aplicabile și proceselor în curs de soluționare la data intrării în vigoare a acesteia. Dosarele se trimit, de urgență, pe cale administrativă, secțiilor devenite competente să le judece potrivit prezentei legi”.

73. În acest nou context normativ, problema de drept care a generat practică neunitară a fost rezolvată prin intervenția legiuitorului care, prin adoptarea Legii nr. 210/2020, a stabilit, în mod expres, că „apelul se soluționează de secția civilă a tribunalului...”. Prin urmare, prin intervenția legiuitorului a fost eliminat riscul pronunțării unor hotărâri judecătorești diferite prin aplicarea acelorași norme juridice unor situații de fapt identice sau similare, așa încât nu se mai poate susține că, la data pronunțării asupra cererii de recurs în interesul legii, este îndeplinită condiția existenței unor probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, care să susțină și să justifice intervenția instanței supreme pe calea recursului în interesul legii.

74. De asemenea, în raport cu dispozițiile tranzitorii proprii ale Legii nr. 210/2020, prin care legiuitorul instituie norme de competență materială de imediată aplicare, analiza condiției de admisibilitate a sesizării de față poate fi privită și din perspectiva interesului soluționării recursului în interesul legii, deoarece

80. Așadar, potrivit art. 517 alin. (1) cu referire la art. 515 din Codul de procedură civilă, se constată că cerința legală referitoare la existența unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești nu mai subzistă, sesizarea devenind inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu privire la următoarea problemă de drept:

Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 17 din Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, în sensul de a se stabili instanța competentă din punct de vedere material procesual de a soluționa apelul declarat împotriva sentinței pronunțate de judecătorie în litigiile având ca obiect anularea deciziilor de instituire a carantinei emise de direcția de sănătate publică.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 9 noiembrie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2021 —

| Nr. crt. | Denumirea publicației | Valoare (TVA 5% inclus) — lei | | |
|----------|---|-------------------------------|--------|--------|
| | | 12 luni | 3 luni | 1 lună |
| 1. | Monitorul Oficial, Partea I | 1.310 | 360 | 131 |
| 2. | Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară | 1.640 | | 150 |
| 3. | Monitorul Oficial, Partea a II-a | 2.460 | | 220 |
| 4. | Monitorul Oficial, Partea a III-a | 470 | | 50 |
| 5. | Monitorul Oficial, Partea a IV-a | 1.880 | | 170 |
| 6. | Monitorul Oficial, Partea a VI-a | 1.750 | | 160 |
| 7. | Monitorul Oficial, Partea a VII-a | 600 | | 55 |
| 8. | Colecția Legislația României | 500 | 130 | |
| 9. | Colecția Hotărâri ale Guvernului României | 800 | | 75 |

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2021 —

| Produs | Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere) | | | | | | | | | |
|------------|--|------------|-------------|--------------|--------------|---------------------|------------|-------------|--------------|--------------|
| | Lunar | | | | | Anual | | | | |
| | Online/ Monopost | Rețea 5 | Rețea 25 | Rețea 100 | Rețea 300 | Online/ Monopost | Rețea 5 | Rețea 25 | Rețea 100 | Rețea 300 |
| AutenticMO | 60 | 150 | 380 | 910 | 2.000 | 550 | 1.380 | 3.450 | 8.280 | 18.220 |
| ExpertMO | 100 | 250 | 630 | 1.510 | 3.320 | 1.000 | 2.500 | 6.250 | 15.000 | 33.000 |

| Produs | Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial) | | | | | | | | | |
|------------|--|------------|-------------|--------------|--------------|---------------------|------------|-------------|--------------|--------------|
| | Lunar | | | | | Anual | | | | |
| | Online/ Monopost | Rețea 5 | Rețea 25 | Rețea 100 | Rețea 300 | Online/ Monopost | Rețea 5 | Rețea 25 | Rețea 100 | Rețea 300 |
| AutenticMO | 70 | 180 | 450 | 1.080 | 2.380 | 650 | 1.630 | 4.080 | 9.790 | 21.540 |
| ExpertMO | 120 | 300 | 750 | 1.800 | 3.960 | 1.200 | 3.000 | 7.500 | 18.000 | 39.600 |

| | |
|--|------------|
| Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia | 100 lei/an |
|--|------------|

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

